

a že by advokáti »musili« k tomu — a to dokonce rádi (!) asistovati.

Podle našeho přesvědčení, nesmí se soudce dáti strhnouti k porušování žádného zákona, ať formálního či hmotného; kde je zde záruka, že soudce, jenž vědomě porušuje zákon jeden, neporuší příště stejně vědomě zákon jiný? A stejně nesmějí advokáti, chtějí-li zůstatí ochránci práva, asistovati bez odporu vědomému porušování práva. Kde mají záruku, že toto porušení práva, třebas se jim zdálo býti jen formou, konec konců nezasáhlo samu věc jejich vlastní strany? Vždyť ty formy nejsou samy sobě účelem, jsou výsledkem vývoje a zkušeností a mají za účel v celistvosti své umožniti soudu spravedlivé rozhodnutí věci; neosvědčují-li se, musí právě soudnictví tím, že jich přesně dbá, ukázati nutnou potřebu změny, nesmí však takové změny libovolně samo zaváděti a tím platný ještě zákon porušovati. To je znamením úpadku a prostředkem, jímž se soudnictví samo připravuje o pevný základ, na němž má státi. Připomíná to počínání toho, kdo, probořiv se na ledě, vědomě ulamuje kolem sebe pevnou dosud hladinu ledu.

Ostatně článek sám přiznává, že toto »násilné lámání předpisů soudního řádu nepomáhá«.

Podle našeho názoru mohou si soudy pomoci jenom tím, když vždy a všude budou svědomitě zachovávatí platné právo, jak formální tak i hmotné. Ukáže-li se, že nejsou s to, zdolati množství práce jim uložené, nepadá odpovědnost za průtahy a s tím spojené škody na ně. Neboť vykonaly plně svou povinnost. Je pak na jiných činitelích, aby uvažovali a hlavně, aby zjednali rychlou nápravu, pamětlivi jsouce toho, že řádné a bezvadné soudnictví je jedním z hlavních pilířů státu a že větší náklady na ně snad vynaložené budou bohatě nahrazeny, bude-li občanstvo míti plnou důvěru v soudy a bude-li v nich spatřovati bezpečnou záruku svého soužití.

Příčiny dnešního přetížení soudů netkví ve formálním právu — proto také shora zmíněné »násilné lámání« jeho předpisů nepomáhá. Náš mladý stát a zvláště jeho justiční správa má především jednu vážnou povinnost: zdvihati všemožně úroveň soudnictví; toho dosáhne zase v první řadě tím, že bude usilovati o mravní, ale i hmotné pozdvižení stavu soudcovského, tak aby tento stav stal se zase žádoucím »elitě právnictva«, a aby nebylo třeba bráti k soudnictví, jak se kdo hlásí, tím méně pak, pověřovati jej výkonem úřadu soudcovského. | a.

O významu právnictví vyslovuje se ve spise vydaném ku počtě prof. Arnošta Zittelmanna (Festgabe des Archivs für

Rechts u. Wirtschaftsphilosophie mit besonderer Berücksichtigung der Gesetzgebungsfragen für Ernst Zittelmann zu seinem goldenen Doktorsjubiläum, 1. August 1923), Dr. Pontes de Miranda, Rio de Janeiro, ve článku »Subjektivismus und Voluntarismus im Recht«, takto: Lékař může, podporován vědami, které sprostředkujícím způsobem zasahují, léčiti a zlepšovati abnormální stavy přírody a životu nevhodné nebo škodlivé podmínky. Tak činí chirurg i terapeutik. Inženýr konstruuje, i když jen cesty opravuje, krajiny zavodňuje, zdi zřizuje, tunely vrtá nebo vrcholy snižuje. Právník činí zároveň to i ono: léčí i staví; spravuje, přizpůsobuje i buduje; zlu předchází, aneb je potírá, činí také nová opatření a způsobuje nový stav věci. Jeho činnost není méně odpovědnou než činnost lékařova, aniž méně pozitivní než činnost inženýrova. Má lék i iniciativu, recept i program, prostředky profylaktické nebo therapeutické, plán změny i dalšího rozvoje. Právníkům připadá v dnešním životě odpovědnost největší; a ti z nich, kteří místo, aby snažili se jíti za pozitivními a bezpečnými kritérii, dávají se uchvacovati empirickými a rationalistickými zjevy (Processe), prohřešují se na svědomité vážnosti svého vysokého úkolu nejvíce — to jsou mastičkáři a inženýři beze vší vědy. Ale ti upadnou v zapomenutí, jako se stalo šarlatánům a konstruktérům zašlých dob. Život sám je donutí, aby učinili místo duchům, kteří mají mravní i vědecké vzdělání solidnější a svědomitější.

Zaslané knihy: Frant. Novotný, tab. soudce: Nariadenie o postupu pri mimokonkursnom nutenom vyrovnaní. Vykonávacím nariadením a vzorkami. Bratislava, Bartošek a spol. Kč 5.20 poštou. — Dr. Jos. Zelinka, r. v. z. s. v Plzni: Zvýšení nájemného podle zákona o ochraně nájemníků (Výklad zák. z 26. dubna 1923 č. 85 sb. z. a n. K. Beníšek v Plzni 5.20 Kč poštou. — Dr. Zd. Stibic: Nástin československého práva obchodního a směnečného se zřetelem ku praktické potřebě družstev a usancím Pražské plodinové bursy. Nákl. Ú. Jedn. hosp. družstev. Str. 368.

Státní škola pro stenografy kancelářské a komorní s večerním vyučováním dvakrát týdně (třídy pro začátečníky podle soustavy Heroutovy-Mikulíkovy, pokračovací a komorní v téže soustavě i soustavě Gabelsbergově) má zápis 17. až 22. září vždy od 5 do 7 hod. večer ve Státním ústavě těsnopiseckém Praha I., Dušní ul. 7. Informace písemně nebo ústně tamtéž, denně od 5 do 7 hod. večer. Školní rok trvá od 1. října do 30. června.